MỘT SỐ VẤN ĐỀ VỀ THỰC HIỆN TRIỂN KHAI MÔ HÌNH ĐỒNG GIẢNG TRONG ĐÀO TẠO, BỒI DƯỠNG LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ TẠI TRƯỜNG CHÍNH TRỊ TRƯỜNG CHINH TỈNH NINH BÌNH

Sa Thị Quyên
Trường Chính trị Trường Chinh tỉnh Ninh Bình

Tóm tắt: *Trên cơ sở yêu cầu triển khai mô hình đồng giảng trong đào tạo Trung cấp lý luận chính trị, bài viết phân tích việc tổ chức mô hình này tại Trường Chính trị Trường Chinh tỉnh Ninh Bình dưới góc độ quản lý chuyên môn. Nội dung tập trung làm rõ đặc điểm của mô hình đồng giảng, những tác động đối với đổi mới phương pháp giảng dạy và các yêu cầu đặt ra trong phân công giảng viên, xây dựng giáo án, tổ chức giờ học, kiểm tra, đánh giá và phát triển đội ngũ. Từ thực tiễn triển khai, bài viết chỉ ra một số vấn đề cần tiếp tục hoàn thiện nhằm nâng cao hiệu quả phối hợp giữa các giảng viên và chất lượng đào tạo, bồi dưỡng lý luận chính trị.*

Từ khoá: *Đồng giảng; Trung cấp lý luận chính trị; Trường Chính trị Trường Chinh tỉnh Ninh Bình.*

ISSUES IN IMPLEMENTING THE CO-TEACHING MODEL IN POLITICAL THEORY EDUCATION AND TRAINING AT TRUONG CHINH POLITICAL SCHOOL OF NINH BINH PROVINCE

Abstract*: In Based on the requirements for implementing the co-teaching model in Intermediate-Level Political Theory training, this article examines the organization of the model at Truong Chinh Political School of Ninh Binh Province from the perspective of academic management. The article focuses on clarifying the characteristics of the co-teaching model, its implications for teaching-method innovation, and the requirements related to lecturer assignment, lesson planning, classroom organization, assessment, and faculty development. Drawing on practical implementation experience, the article identifies several issues that need further improvement in order to enhance coordination among lecturers and improve the quality of political theory education and training.*

Keywords: *Co-teaching; Intermediate-Level Political Theory; Truong Chinh Political School of Ninh Binh Province.*

Nhận bài: 12/09/2026 Phản biện: 12/10/2026 Duyệt đăng: 15/10/2026

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Đổi mới phương pháp giảng dạy (PPGD) là một trong những yêu cầu quan trọng nhằm nâng cao chất lượng đào tạo, bồi dưỡng cán bộ trong bối cảnh hiện nay. Thực hiện chủ trương đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo của Đảng, các trường chính trị đang tích cực đổi mới nội dung, chương trình và PPGD theo hướng phát huy tính chủ động, sáng tạo của người học, gắn lý luận với thực tiễn và nâng cao hiệu quả đào tạo.

Trong những năm gần đây, cùng với yêu cầu xây dựng trường chính trị chuẩn và nâng cao chất lượng đào tạo Trung cấp lý luận chính trị, Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh đã ban hành nhiều quy định nhằm đổi mới hoạt động dạy và học. Đặc biệt, Quyết định số 988-QĐ/HVCTQG ngày 20/3/2026 của Giám đốc Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh về ban hành Bộ Quy chế về công tác trường chính trị quy định: "Mỗi buổi học bố trí 2 giảng viên". Đây là một điểm mới quan trọng, đánh dấu sự chuyển đổi từ hình thức độc giảng truyền thống sang mô hình đồng giảng với sự tham gia phối hợp của hai giảng viên (GV) trong cùng một buổi học. Sự thay đổi này không chỉ tác động đến phương thức tổ chức giảng dạy mà còn đặt ra yêu cầu đổi mới tư duy, kỹ năng và phương pháp sư phạm của đội ngũ GV trường chính trị.

Thực tiễn cho thấy, PPGD truyền thống với hình thức một GV đảm nhiệm toàn bộ bài giảng đã bộc lộ một số hạn chế nhất định. Quá trình truyền đạt kiến thức nhiều khi còn mang tính một chiều, người học chủ yếu tiếp nhận thông tin một cách thụ động; các hoạt động trao đổi, phản biện và tương tác chưa thực sự phong phú. Bên cạnh đó, hình thức độc giảng cũng chưa khai thác hết thế mạnh chuyên môn, kinh nghiệm thực tiễn và sự hỗ trợ lẫn nhau giữa các GV trong quá trình giảng dạy.

Trong bối cảnh đó, việc nghiên cứu, triển khai và hoàn thiện mô hình đồng giảng trở thành yêu cầu khách quan nhằm đáp ứng mục tiêu đổi mới PPGD Trung cấp lý luận chính trị. Thực tiễn bước đầu tại nhiều trường chính trị cho thấy mô hình này đã góp phần nâng cao chất lượng bài giảng, tăng cường tính tương tác trong lớp học, phát huy tính tích cực của người học và tạo môi trường thuận lợi để GV học hỏi, chia sẻ kinh nghiệm chuyên môn. Vì vậy, nghiên cứu về mô hình đồng

giảng và những tác động của mô hình này đối với quá trình đổi mới PPGD Trung cấp lý luận chính trị có ý nghĩa cả về lý luận và thực tiễn trong giai đoạn hiện nay.

II. NỘI DUNG

2.1. Khái quát về mô hình đồng giảng Trung cấp Lý luận chính trị

Có nhiều quan điểm khác nhau về mô hình đồng giảng được các nhà khoa học giáo dục đưa ra, phù hợp với mục tiêu giảng dạy của từng đối tượng khác nhau. Trong nghiên cứu của Nguyễn Thị Bích Ngọc và cộng sự đã dẫn quan điểm của các nhà giáo dục Beuwens và Hourcade, Villa và cộng sự về mô hình đồng giảng. Beuwens và Hourcade cho rằng, đồng giảng là sự tái cấu trúc quy trình giảng dạy, trong đó hai hay nhiều nhà giáo dục với các kỹ năng chuyên biệt làm việc phối hợp, cùng nhau giảng dạy một nhóm học sinh về mặt kiến thức và hành vi (Nguyễn Thị Bích Ngọc & cộng sự, 2018). Với quan điểm trên, các tác giả nhấn mạnh vai trò bổ sung lẫn nhau của các nhà giáo dục có chuyên môn khác nhau nhưng cùng hướng tới mục tiêu chung.

Villa và cộng sự mô tả, đồng giảng là việc hai hoặc nhiều người chia sẻ trách nhiệm giảng dạy một phần hoặc toàn bộ học sinh được phân công vào một lớp (Nguyễn Thị Bích Ngọc & cộng sự, 2018). Quan điểm này tập trung vào góc độ chia sẻ trách nhiệm giữa các nhà giáo dục trong quá trình đồng giảng đối với nhóm học sinh trong cùng một không gian lớp học.

Từ hai quan điểm trên, có thể hiểu bản chất của đồng giảng: Là một mô hình giảng dạy, trong đó hai giáo viên (giảng viên) hoặc 01 giáo viên (giảng viên) và 01 chuyên gia thực tiễn cùng phối hợp chia sẻ kiến thức lý luận và kinh nghiệm thực tiễn để giải quyết những vấn đề đặt ra trong bài giảng, từ khâu thiết kế giáo án, phối hợp, phân vai trong quá trình giảng dạy, quản lý và đánh giá kết quả bài giảng.

Đồng giảng không đơn thuần là sự hỗ trợ chuyên môn giữa giảng viên với giảng viên và giảng viên với chuyên gia có kiến thức, kinh nghiệm thực tiễn, mà còn nhằm đạt mục tiêu kết hợp kiến thức hàn lâm với kinh nghiệm thực tiễn để tránh "lý thuyết suông", "lý luận không gắn với thực hành". Đây là mô hình giáo dục và là sự kết hợp có chủ đích của các nhà giáo dục ở các bậc học. Bậc học càng cao thì mô hình này càng trở nên cần thiết và đặc biệt là sự phù hợp của mô hình với xu hướng giáo dục hiện đại.

Ngày 20/3/2026, Giám đốc Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh ban hành Quyết định số 988-QĐ/HVCTQG về việc ban hành bộ quy chế về công tác trường chính trị, bao gồm 07 quy chế: (1) Quy chế Đào tạo Trung cấp lý luận chính trị; (2) Quy chế Quản lý hoạt động bồi dưỡng của trường chính trị; (3) Quy chế Hoạt động khoa học của trường chính trị; (4) Quy chế Giảng viên trường chính trị; (5) Quy chế Hội thi giảng viên dạy giỏi các trường chính trị; (6) Quy chế Ứng dụng công nghệ thông tin trong đào tạo, bồi dưỡng trực tuyến của trường chính trị; (7) Quy chế Kiểm tra hoạt động đào tạo, bồi dưỡng, nghiên cứu khoa học của trường chính trị (Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, 2026). Khoản 2 Điều 10 Quy chế Đào tạo Trung cấp lý luận chính trị, về giảng viên giảng dạy, nêu: "Giảng viên thứ nhất tham gia chính về nội dung và phương pháp giảng dạy. Giảng viên thứ hai hỗ trợ giảng viên thứ nhất các nội dung và hoạt động trên lớp theo sự phân công của giảng viên thứ nhất. Giáo án do hai giảng viên cùng xây dựng, thể hiện rõ mô hình đồng giảng, phân chia rõ vai trò, nhiệm vụ của mỗi giảng viên trong buổi học, được khoa chuyên môn và Ban Giám hiệu phê duyệt trước khi thực hiện".

Giáo dục lý luận chính trị nói chung và đào tạo trung cấp lý luận chính trị nói riêng ở các trường chính trị cấp tỉnh có những điểm đặc thù về đối tượng người học: (1) là cán bộ, công chức, viên chức trong hệ thống chính trị các cấp đang đương chức hoặc quy hoạch các chức vụ lãnh đạo, quản lý khác nhau hoặc các vị trí lãnh đạo, quản lý trong các doanh nghiệp, tập đoàn kinh tế nhà nước; (2) học viên tham gia lớp học được đào tạo bài bản, có kiến thức lý luận, có kinh nghiệm thực tiễn, nhiều đồng chí đang giữ chức vụ lãnh đạo, quản lý các cấp… Chính vì vậy, việc áp dụng mô hình đồng giảng trong giảng dạy trung cấp lý luận chính trị có ý nghĩa quan trọng trong nâng cao chất lượng đào tạo, nhằm đạt mục tiêu "gắn lý luận với thực tiễn", "gắn lý thuyết với thực hành". Đặc biệt, khi thực hiện mô hình đồng giảng trong giảng dạy trung cấp lý luận chính trị, áp dụng thường xuyên 01 giảng viên của trường chính trị và 01 giảng viên thỉnh giảng (là lãnh đạo, quản lý cấp phòng hoặc lãnh đạo sở, ban, ngành liên quan đến nội dung chuyên đề) sẽ góp phần khắc phục bệnh "lý thuyết suông", thiếu "hơi thở" của thực tiễn trong bài giảng.

Với đối tượng đào tạo và nội dung chương trình đào tạo trung cấp lý luận chính trị, mô hình

đồng giảng có thể hiểu: Là mô hình sư phạm sánh đôi thể hiện vai trò của từng giảng viên (giảng viên 1 và giảng viên 2) cùng phối hợp trong soạn giảng, phân vai, trách nhiệm của từng giảng viên trong buổi học nhằm "gắn lý luận với thực tiễn", "lý thuyết với thực hành", tăng cường hoạt động thảo luận, xử lý tình huống tương tác giữa giảng viên và học viên trong từng bài.

2.2. Giá trị của mô hình đồng giảng trong đào tạo Trung cấp lý luận chính trị

Sau thời gian triển khai mô hình đồng giảng có thể thấy đây là mô hình có nhiều ưu điểm:

Thứ nhất, đồng giảng góp phần tạo điều kiện đa dạng hóa hoạt động dạy học của các lớp đào tạo trung cấp lý luận chính trị. Một giờ học có sự tham gia của 02 giảng viên, nếu được chuẩn bị kỹ, sẽ giúp tăng cường tính tương tác, bổ sung góc nhìn, làm rõ hơn các nội dung lý luận, đồng thời tạo điều kiện để liên hệ thực tiễn sâu sắc hơn. Giảng viên thứ nhất giữ vai trò chính trong triển khai mạch kiến thức, định hướng tư tưởng và phương pháp; giảng viên thứ hai hỗ trợ tổ chức hoạt động học tập, gợi mở thảo luận, bổ sung ví dụ thực tiễn, quan sát mức độ tiếp nhận của học viên, cùng xử lý tình huống sư phạm phát sinh. Nhờ đó, giờ học không còn đơn thuần là quá trình truyền đạt một chiều, mà trở thành quá trình phối hợp sư phạm có tổ chức, có kiểm soát và có chiều sâu.

Thứ hai, đồng giảng góp phần đổi mới phương pháp giảng dạy lý luận chính trị. Trong điều kiện đối tượng học viên Trung cấp Lý luận chính trị ngày càng đa dạng về vị trí công tác, kinh nghiệm thực tiễn, trình độ tiếp cận thông tin và nhu cầu học tập, việc đổi mới phương pháp là yêu cầu tất yếu. Đồng giảng tạo điều kiện để kết hợp nhiều phương pháp trong cùng một buổi học: thuyết trình, gợi mở, hỏi đáp, thảo luận nhóm, xử lý tình huống, liên hệ thực tiễn địa phương, phản biện và tổng kết. Khi có 02 giảng viên cùng tham gia, sĩ số lớp học ít (loại hình tập trung quy định không quá 30 học viên/1 lớp; loại hình không tập trung không quá 50 học viên/1 lớp) thì việc tổ chức các hoạt động học tập tích cực, đáp ứng được những tình hình đang diễn ra trong thực tế khi tổ chức chính quyền địa phương 02 cấp.

Thứ ba, đồng giảng là môi trường bồi dưỡng đội ngũ giảng viên tại chỗ. Thông qua quá trình cùng xây dựng giáo án, cùng lên lớp, cùng rút kinh nghiệm, giảng viên có điều kiện học hỏi lẫn nhau về kiến thức chuyên môn, kỹ năng sư phạm, cách dẫn dắt vấn đề, phương pháp xử lý tình huống, kỹ năng quản lý lớp và kỹ năng liên hệ thực tiễn. Đối với giảng viên trẻ, đây là cơ hội quan trọng để tiếp cận kinh nghiệm của giảng viên có thâm niên. Đối với giảng viên có kinh nghiệm, đây cũng là dịp tự làm mới phương pháp, chia sẻ tri thức, điều chỉnh cách tiếp cận để phù hợp hơn với yêu cầu đào tạo hiện nay. Nếu được tổ chức bài bản, đồng giảng sẽ góp phần hình thành văn hóa chuyên môn tích cực trong nhà trường: cùng chuẩn bị, cùng thực hiện, cùng chịu trách nhiệm và cùng nâng cao chất lượng.

2.3. Những vấn đề đặt ra trong công tác quản lý chuyên môn khi triển khai mô hình đồng giảng

Bên cạnh những ưu điểm, thực tiễn triển khai bước đầu tại Trường Chính trị Trường Chinh tỉnh Ninh Bình cũng cho thấy mô hình đồng giảng đặt ra một số vấn đề cần tiếp tục tháo gỡ:

Thứ nhất, là nhận thức về đồng giảng chưa thật sự đồng đều. Một số giảng viên nhận thức rằng đồng giảng là "hai giảng viên cùng đứng lớp", hoặc giảng viên thứ hai chỉ làm nhiệm vụ hỗ trợ kỹ thuật, điểm danh, quan sát lớp học. Cách hiểu này chưa đúng tinh thần của Quy chế. Đồng giảng phải là sự phối hợp chuyên môn thực chất, trong đó cả hai giảng viên đều tham gia vào quá trình thiết kế, tổ chức và đánh giá giờ học. Giảng viên thứ hai không phải là người "dự giờ có phân công", mà là một chủ thể sư phạm có nhiệm vụ cụ thể, được thể hiện trong giáo án và trong toàn bộ tiến trình lên lớp.

Thứ hai, công tác phân công giảng viên giảng dạy. Để đồng giảng hiệu quả, việc ghép cặp giảng viên cần được tính toán trên cơ sở chuyên môn, kinh nghiệm, thế mạnh phương pháp, khả năng phối hợp và yêu cầu của từng bài giảng. Không nên ghép cặp một cách cơ học, chỉ để đủ số lượng theo quy định. Có những bài cần kết hợp giảng viên mạnh về lý luận với giảng viên có nhiều kinh nghiệm thực tiễn; có bài cần kết hợp giảng viên cùng chuyên môn để làm sâu nội dung; có bài cần giảng viên trẻ tham gia cùng giảng viên có kinh nghiệm để bồi dưỡng năng lực. Việc phân công hợp lý là điều kiện đầu tiên để mô hình đồng giảng phát huy hiệu quả.

Thứ ba, việc xây dựng giáo án đồng giảng. Giáo án đồng giảng không thể chỉ là giáo án thông thường có thêm tên giảng viên thứ hai. Giáo án phải thể hiện rõ từng hoạt động: nội dung nào do giảng viên thứ nhất phụ trách, nội dung nào do giảng viên thứ hai hỗ trợ; thời điểm nào chuyển

giao vai trò; hoạt động thảo luận do ai điều hành; ai tổng hợp ý kiến học viên; ai liên hệ thực tiễn; ai kết luận nội dung trọng tâm; phương án xử lý khi học viên trao đổi ngoài dự kiến. Nếu giáo án không rõ vai trò, khi lên lớp dễ xảy ra tình trạng trùng lặp, ngắt mạch bài giảng, phối hợp thiếu nhịp nhàng hoặc giảng viên thứ hai bị động.

Thứ tư, đánh giá giờ đồng giảng của giảng viên giảng dạy. Nếu đánh giá giờ dạy vẫn theo cách cũ, chỉ tập trung vào giảng viên chính, thì chưa phản ánh đầy đủ chất lượng mô hình đồng giảng. Công tác quản lý chuyên môn cần xây dựng tiêu chí đánh giá riêng, trong đó chú ý các nội dung: mức độ thống nhất của giáo án; sự rõ ràng trong phân công vai trò; tính logic của tiến trình bài giảng; hiệu quả phối hợp giữa hai giảng viên; mức độ phát huy tính tích cực của học viên; khả năng liên hệ thực tiễn; việc sử dụng phương tiện giảng dạy; khả năng kiểm soát thời gian; hiệu quả tổng kết, định hướng nhận thức và rèn luyện kỹ năng cho học viên.

III. KẾT LUẬN

Mô hình đồng giảng tạo điều kiện tăng cường sự phối hợp chuyên môn, gắn lý luận với thực tiễn, đa dạng hóa phương pháp giảng dạy và hỗ trợ phát triển đội ngũ giảng viên. Tuy nhiên, hiệu quả của mô hình phụ thuộc vào nhận thức thống nhất về đồng giảng, việc phân công giảng viên phù hợp, xây dựng giáo án có sự phân vai rõ ràng và hệ thống tiêu chí đánh giá tương thích. Vì vậy, việc triển khai cần được tổ chức đồng bộ từ khâu chuẩn bị, thực hiện đến đánh giá, qua đó góp phần nâng cao chất lượng đào tạo, bồi dưỡng lý luận chính trị tại nhà trường.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh (2026), Quyết định số 988-QĐ/HVCTQG ngày 20/3/2026 của Giám đốc Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh ban hành Bộ Quy chế về công tác trường chính trị, Hà Nội.

Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh (2021), Chương trình Trung cấp lý luận chính trị, Nxb Lý luận chính trị, Hà Nội.

Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh (2023), Kỷ yếu Hội thảo khoa học Đổi mới phương pháp giảng dạy lý luận chính trị trong bối cảnh chuyển đổi số, Hà Nội.

Nguyễn Thị Bích Ngọc & cộng sự (2018), Mô hình đồng giảng dạy tại Khoa Ngoại ngữ Đại học Thái Nguyên, Tạp chí Khoa học và Công nghệ - Đại học Thái Nguyên, số 191.